

Čas přípravy
30 minut

Čas realizace
30 minut

Prostor
kdekoliv

Roční období
slunečné

Počet účastníků
2–15

Věková kategorie
12–14 let

SÁDROVÉ ODLITKY

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: k učení, pracovní, sociální a personální, komunikativní.

Konkrétní cíl: Naučit děti samostatné tvořivosti, rozvíjet představivost, zručnost.

Motivace: V další zaprášené krabici jsem našla nádhernou masku, poznávám, že materiál je sádra, ano vzpomínám si, jak jsme i ve škole se sádrou pracovali, tohle je ale super nápad, to musím zkusit. Sádru mám, rozdělat ji už umím, tak jdu do toho.

Potřeby: Sádra, starý míč nebo gumová miska na rozdělání sádry, špachtle, silikonové formy, modelína, špejle, kancelářské sponky, tempéry.

K tomuto metodického listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení: Se sádrou pracujeme v mnoha provedeních. Nejprve musíme naučit děti sádru správně rozdělávat. Vůbec není jednoduché odhadnout množství vody a sádry. Obvykle platí pravidlo na 1 díl vody cca 1,5 dílu sádry. Připravíme si starý míč nebo gumovou misku (lze po skončení pěkně vyklepnout zbytek sádry do koše), naplníme vodou a sypeme do vody sádru, nemícháme, sypeme sádru tak dlouho, dokud ji voda pohlcuje, pak promícháme tak, aby sádra neměla hrudky, a naléváme do forem nebo tvoříme to, co jsme si předem přichystali. S rozdělanou sádrou pracujeme rychle, než ztvdne, pak to již nejde. Proto je lepší rozdělávat menší množství několikrát po sobě.

Sádra do formiček

Pro děti ze 6. tříd je nevhodnější začít práci se sádrou např. odléváním sádry do originálních formiček, které můžeme zakoupit v různých provedeních. Nejtrvalejší jsou formy silikonové. Formy se vyrábějí v rozličných motivech, jako např. velikonoční, vánoční, zvířata, mořský svět, květiny...

Děti si samy rozdělávají sádru, pak ji nalijí do formy a nechají zatvrdnout. Zkušenější děti mohou do již trochu zatvrdlého odlitku umístit magnet.

Po úplném zatvrdnutí odlitek vyjmeme (ze silikonových formiček to jde samo) a děti si mohou odlitek pomalovat temperovými nebo akrylovými barvami. Pokud tam mají magnet, tak si vytvoří krásný magnetický dárek. Z větších šablon bez magnetu může být originální těžítka. Taktéž se vyrábí silikonová forma na vánoční svícny nebo formy na nástěnné masky.

Obdobná technika pro toho, kdo sádrové odlitky zná jako své boty a už ho vůbec nebaví zkoušet to znova – zkuste do dobře vymytých silikonových formiček nalít třeba rozpuštěnou čokoládu. Děti si takto můžou vytvořit sladké odměny na soutěž nebo jako ceny do tomboly na maškarní.

Sádrové obrázky vhodné pro děti ze 6. tříd

Připravenou sádru vlijeme do víček např. od Ramy, po zaschnutí odlitek vyjmeme a začínáme malovat. Máme několik možností:

- malujeme temperami rovnou na destičku nějaký obrázek
- potřeme celý obrázek tuší jednobarevnou i vícebarevnou a škrábeme do obrázku špendlíkem
- polepíme destičku ubruskovou technikou

Se třináctiletými dětmi můžeme zkusit výrobu vlastní formy pomocí modelíny. Jako základnu použijeme igelit nebo umělohmotnou podložku na modelování.

Sádrová vykrajovátka

- Modelínu vyválíme na placku zhruba půl centimetru vysokou.
- Vykrajovátkem vykrojíme požadovaný motiv.
- Chceme-li dát budoucí ozdůbku na špejli, vsuneme do otvoru skrze modelínu špejli. pokud ji chceme mít závěsnou, lze vložit kancelářskou sponu.
- Ujistíme se, že modelína přiléhá k podložce.
- Sádru smícháme s vodou tak, abychom získali ne příliš hustou kaši, kterou vlijeme do vykrojeného motivu.
- Necháme minimálně půl hodiny zaschnout a teprve poté můžeme odejmout opatrně modelínu a nechat pořádně vyschnout.

Opět můžeme nabarvit podle libosti. Takto se dají vytvořit např. vánoční ozdoby nebo rozličné okrasné předměty.

Děti z 8. tříd si můžou vyrobit svícny:

1. Připravíme si vodu, sádro, nádobu na rozmíchání sádry, metličku, velký kelímek od jogurtu nebo jakoukoliv jinou nádobu, nezapomeneme na čajovou svíčku s hliníkovým kalíškem. Rozděláme sádro již známým způsobem.
2. Nalijeme sádro do kelímku asi do ¼ a ihned vložíme doprostřed čajovou svíčku. Držíme za knot, dokud sádra trochu nezatvrdne — poznáme podle toho, že svíčka zůstane na svém místě.
3. Po zatvrdnutí, nejlépe druhý den, svícen z kelímku vyklepneme, svíčku i s kalíškem vyndáme. Doporučuji nožičkem nebo rydlem trochu zvětšit otvor na svíčku, aby šla později lépe vyndávat. Podle potřeby můžeme začistit smirkovým papírem a můžeme se pustit do zdobení.
4. Do svícnu lze rydlem vyrývat různé motivy a pak natřít akrylovými nebo temperovými barvami. Na již obarvený svícen můžeme také obtisknout listy a vytvořit si tak podzimní atmosféru. (Listy natřeme akrylovou barvou a ihned obtiskneme na svícen.)
5. Na svícínek lze použít i ubrouskovou techniku (decoupage). Fantazii se meze nekladou a jistě přijdete i na další a další způsoby, čím si svícen ozdobit.

Socha ze sádry

Pro starší děti ze 7. a 8. tříd, činnost je ideální na ven, protože děti mají kolem sebe i na sobě všude sádro.

Začneme pracovat s drátem, který si naohýbáme v ruce do přibližného tvaru budoucí sochy. Pro představu můžu říci, že jsme na táboře vytvářeli Ferdu Mravence a z drátu jsme udělali hrubý obrys, od hlavy až po obě nohy.

Potom si nastříhejte proužky jakékoliv látky, máčejte je v sádře a postupně omotávejte všechny části sochy.

Pro konečnou fázi použijeme obvaz, který také máme v sádře a omotáváme jím sošku. Obvaz je daleko jemnější a můžeme pěkně vytvarovat všechny části na těle.

Po dokonalém zaschnutí sošku namalujeme.

Sádrové obvazy můžeme použít na výrobu celé sochy.

Odléváme stopy zvířete Tato aktivita je také vhodná na letní tábory nebo vícedenní akce.

Jedná se o velmi jednoduchou činnost, stačí si najít jakoukoliv stopu zvířete. Proto je tato činnost nejvhodnější v období letních táborů, protože stopy se nejlépe odlévají ve vlhkém prostředí, po dešti, kdy se stopy velmi zřetelně vryjí do půdy.

Stačí objevit tu nejužasnější stopu, ohraničit kraje např. prkýnkem a dovnitř vlít připravenou sádro. V případě deště musíme vše přikrýt, aby se sádra nerozpustila. Jakmile sádra zatvrdne, vyjmeme ji ze stopy a necháme doschnout ve stínu nejlépe do druhého dne.

Akce se dá udělat i jako soutěž oddílů mezi sebou, zadání může znít jako např. Každý oddíl jinou stopu.

Děti se tak učí poznávat stopy zvířete.

Pro velmi šikovné osmáky:

Zkuste si sami vyrobit jakoukoliv silikonovou formu. Na trhu dvě hmoty Siligum od Gedeo a silikonová plastelína od Efco. Mezi sebou se liší pouze barvou a dobou tuhnutí. Modrá od Gedeo tuhne rychleji než žlutá od Efco. Použití a práce s nimi je ale naprosto stejná.

Obě složky hmoty se míchají v poměru 1:1. Nejlepší je si udělat kuličky — tak lehce odhadnete stejné množství.

- 1) Smíchejte hmotu v prstech — je měkká a jde to velice snadno.
- 2) Jakmile má hmota jednotnou barvu, máte asi 3 minuty na to, abyste do ní něco otiskli, proto je dobré mít připravené předměty předem.
- 3) Otiskněte a případně ještě lehce přitlačte hmotu na předmět. Poté vyjměte otiskovaný předmět. Jde to lehce, hmota je krásně pružná.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání, Přátelství a Překonání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky.

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariery pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na

Moje poznámky:

